

PROGRAM

WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. 2 WDP gen. J.H. DĄBROWSKIEGO
w WIERZCHOWIE

na lata
2017/2018 i 2018/2019

*"W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem
- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał"*

- Jan Paweł II, Przemówienie w UNESCO (02.06.1980r.)

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE.....	3
II. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO	4
III. MISJA I WIZJA SZKOŁY. MODEL ABSOLWENTA.	6
IV. ZADANIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO.....	7
1. ZAŁOŻENIA OGÓLNE	7
2. OSOBY REALIZUJĄCE PROGRAM I ICH OBOWIĄZKI	8
3. WSPÓŁPRACA Z PODMIOTAMI I INSTYTUCJAMI WSPIERAJĄCYMI	10
V. ZADANIA I TREŚCI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE W KLASACH I-III.....	11
VI. ZADANIA I TREŚCI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE W KLASACH IV-VIII.....	17
VIII. PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI I PRACOWNIKÓW SZKOŁY W SYTUACJACH TRUDNYCH I KRYZYSOWYCH	23
1. <i>Procedury interwencyjne wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem i demoralizacją</i>	24
2. <i>Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia przemocy, kradzieży i niszczenia mienia</i>	26
3. <i>Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia, nagłego zachorowania i konieczności udzielenia pierwszej pomocy.....</i>	29
4. <i>Procedury interwencyjne dotyczące niespełniania obowiązku szkolnego, zwalniania i odbierania ucznia ze szkoły oraz samowolnego opuszczania terenu szkoły przez ucznia podczas zajęć szkolnych</i>	30
IX. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO	33

I. WPROWADZENIE

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wspieranie ucznia w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

Wszystkie działania wychowawcze powinny być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkoła jako jedno ze środowisk wychowawczych wspiera wychowawczą rolę rodziny. Zgodnie z Prawem Oświatowym wychowuje i respektuje ogólnie przyjęty system wartości - za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki, służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

Działania wychowawcze podejmowane przez szkołę, które służą wspieraniu wszechstronnego rozwoju oraz kształtowaniu postaw, połączone są z działaniami profilaktycznymi, które umożliwiają korygowanie deficytów i tym samym przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom lub wspieraniu wychowanków w trudnych sytuacjach.

Program uwzględnia treści kształcenia dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów oraz do potrzeb środowiska szkolnego.

Program wychowawczo - profilaktyczny powstał w oparciu o następujące przepisy prawa:

1. Ustawę z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe;
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej;
4. Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych;

5. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
6. Statut Szkoły.

II. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO

Program wychowawczo-profilaktyczny opracowano po zidentyfikowaniu problemów szkolnych i ryzykownych zachowań uczniów Szkoły Podstawowej w Wierchowiu.

Diagnozy dokonano w oparciu o:

- obserwację uczniów w szkole,
- informację nauczycieli o problemach wychowawczych;
- analizę dokumentacji szkolnej, w szczególności dzienników lekcyjnych oraz dzienników zajęć pozalekcyjnych;
- rozmowę z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego, nt. problemów występujących w szkole;
- rozmowy z pedagogiem szkolnym;
- ankiety do uczniów oraz ich rodziców i rozmowy z rodzicami.

Z przeprowadzonych ankiet, które były skierowane do rodziców lub prawnych opiekunów uczniów, wynika bezpośrednio, iż dotychczas funkcjonujący w szkole program wychowawczy i program profilaktyczny w dużym stopniu spełniły swoje cele i zadania. Ok. 70% rodziców oceniło podejmowane w tym kierunku działania szkoły w stopniu bardzo dobrym i dobrym. Ok. 40% ankietowanych stwierdziło, że głównym problemem z którym boryka się szkoła są wagary grupy uczniów, palenie tytoniu na terenie szkoły oraz agresja słowna wśród uczniów. Działania szkoły w celu zniwelowania tych zjawisk, zostały określone przez rodziców jako zadania priorytetowe. Ok. 35% badanych wyraziło chęć uczestniczenia w dodatkowych spotkaniach z psychologiem, pedagogiem lub policjantem organizowanych dla rodziców w godzinach popołudniowych.

Rodzice uczniów pozytywnie ocenili dotychczasowe działania szkoły w zakresie profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, narkomanii i dopalaczy.

Diagnoza przeprowadzona na ten temat wśród uczniów i pracowników szkoły potwierdziła wcześniejsze spostrzeżenia, iż na chwilę obecną problem z używaniem substancji psychoaktywnych, narkotyków czy dopalaczy nie istnieje w naszej szkole. Uczniowie zgodnie stwierdzili, iż nie mieli do czynienia z takimi substancjami na terenie placówki, jak i poza nią.

Rozmowy indywidualne z nauczycielami określiły, iż uczniowie naszej szkoły coraz mniejszą uwagę poświęcają czytaniu lektur, nie korzystają także z dostępnych dla nich innych źródeł wiedzy naukowej w postaci książek. Nauczyciele potwierdzają, że w tym kierunku powinno się określić cele i zadania szkoły, aby dodatkowo wspierać rozwój edukacyjny i intelektualny uczniów, czy zachęcić uczniów do czytania książek.

Na podstawie przeprowadzonych ankiet, rozmów oraz obserwacji i diagnoz zespół nauczycieli ds. programu wychowawczo-profilaktycznego sformułował wnioski do dalszej pracy placówki w zakresie profilaktyki i wychowania.

Czynniki ryzyka:

- absencja szkolna, wagary,
- palenie papierosów przez uczniów,
- zachowania agresywne (słowne i fizyczne),
- niewłaściwa postawa ucznia wobec nauczycieli i pracowników,
- uzależnienie od Internetu,
- spadek czytelnictwa,
- agresja elektroniczna (cyberprzemoc).

Czynniki chroniące:

- silna więź emocjonalna z rodzicami,
- poszanowanie prawa, norm, wartości i autorytetów społecznych,
- zainteresowanie nauką i własnym rozwojem,
- rozwijanie własnych zainteresowań i uzdolnień, uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych,
- konstruktywna grupa rówieśnicza, autorytety,
- umiejętność rozwiązywania problemów i przeciwdziałanie agresji.

III. MISJA I WIZJA SZKOŁY. MODEL ABSOLWENTA.

Misja naszej szkoły jest:

- wsparcie wszechstronnego rozwoju wszystkich uczniów,
- umożliwienie każdemu dziecku osiągnięcie sukcesu na miarę jego możliwości,
- wspomaganie rodziców w wychowaniu ich dzieci.

Wizja naszej szkoły jest:

- tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju ucznia,
- wykorzystanie nowoczesnych metod nauczania,
- bycie źródłem rzetelnej wiedzy,
- uczenie wykorzystania wiedzy w praktyce,
- indywidualizacja procesu nauczania,
- wyrównywanie braków edukacyjnych uczniów,
- pomoc w odkrywaniu i pielęgnowaniu talentów uczniów,
- tworzenie atmosfery przyjaznej dla każdego ucznia,
- dbanie o bezpieczeństwo uczniów,
- kierowanie się dobrem ucznia, zapewnienie życzliwości i wsparcia w rozwiązywaniu różnorodnych problemów,
- rozwijanie tożsamości regionalnej i narodowej,
- kształtowanie postaw prozdrowotnych i ekologicznych, promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia,
- przeciwdziałanie patologiom społecznym oraz nałogom,
- rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych ludzi oraz angażowanie do czynnej, dobrowolnej i bezinteresownej pomocy innym w ramach działań wolontariatu,
- angażowanie uczniów oraz ich rodziców do aktywnego uczestniczenia w życiu szkoły.

Absolwent naszej szkoły to człowiek, który:

- pracuje nad własnym rozwojem, budując swój system wartości,
- jest ciekawy świata i ludzi, nie boi się nowych wyzwań,
- w swoim postępowaniu kieruje się szacunkiem wobec drugiego człowieka, potępia wszelkie przejawy dyskryminacji i nietolerancji,
- chętnie niesie pomoc innym i jest otwarty na pracę w ramach działań wolontariatu,

- zna swoje mocne i słabe strony, jest pracowity i wytrwały, dąży do osiągnięcia sukcesu,
- świadomie podejmuje decyzje, potrafi przewidzieć ich skutki oraz ponieść konsekwencje swojego postępowania,
- jest tolerancyjny, kulturalny, respektujący ogólnie przyjęte normy społeczne,
- jest asertywny, odpowiednio reaguje w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa własnego i innych,
- zna swoje prawa i obowiązki, potrafi i nie boi się prosić o pomoc,
- potrafi właściwie wykorzystywać technologie komunikacyjne i informacyjne,
- dba o zdrowie fizyczne i psychiczne, potrafi współdziałać w grupie,
- potrafi rywalizować z rówieśnikami i umiejętnie znosi porażki,
- zna i szanuje historię, kulturę i tradycje naszego regionu oraz kraju,
- jest wrażliwy na piękno i dziedzictwo kulturowe,
- aktywnie uczestniczy w życiu szkoły oraz społeczności lokalnej, uwzględniając w swoich działaniach problematykę zdrowotną i profilaktykę uzależnień,
- jest dobrze przygotowany do następnego etapu edukacyjnego i potrafi zdecydować o kierunku dalszego kształcenia.

IV. ZADANIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

1. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Działalność wychowawczo – profilaktyczna szkoły polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w czterech sferach:

- **sferze fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania działań prozdrowotnych,
- **sferze psychicznej** - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiąganie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności,

- **społecznej** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- **aksjologicznej** - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

2. OSOBY REALIZUJĄCE PROGRAM I ICH OBOWIĄZKI

– Dyrektor szkoły:

- * dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- * wspiera organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- * stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- * kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- * organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- * dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.

– Pedagog szkolny:

- * prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
- * diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły,
- * udziela uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,

- * podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- * minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- * inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- * pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- * wspiera nauczycieli, wychowawców w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów oraz w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- * prowadzi zajęcia profilaktyczno – wychowawcze z uczniami w ramach zastępstw doraźnych.

– **Wychowawca klasy:**

- * dąży w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawuje opiekę wychowawczą nad powierzonymi mu uczniami szkoły poprzez tworzenie warunków wspomagających ich rozwój i przygotowuje uczniów do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- * poznaje warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- * uczy pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- * realizuje w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- * koordynuje pomoc psychologiczno - pedagogiczną w swojej klasie.

– **Nauczyciel:**

- * ma obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego,
- * wspiera swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów,
- * udziela pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,
- * odpowiada za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem w czasie uroczystości szkolnych, wyjść, wycieczek szkolnych,

- * świadczy pomoc psychologiczno - pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

– **Inni pracownicy szkoły:**

- * wspomagają nauczycieli w realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego,
- * reagują na przejawy złych i dobrych zachowań uczniów i informują o tym wychowawców.

– **Rodzice:**

- * odpowiadają za wychowanie dziecka,
- * współdziałają z nauczycielami i wychowawcą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- * dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci,
- * aktywnie uczestniczą w życiu społeczności szkolnej.

3. WSPÓŁPRACA Z PODMIOTAMI I INSTYTUCJAMI WSPIERAJĄCYMI

W ramach realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego Szkoła współpracuje z:

- rodzicami uczniów, poprzez: zebrania klasowe, rozmowy indywidualne,
- Samorządem Uczniowskim, poprzez mobilizowanie uczniów do aktywności, organizowanie imprez, uroczystości, apeli, wycieczek, zabaw i konkursów, itp.
- Szkolnym Klubem Wolontariusza, poprzez angażowanie uczniów do akcji charytatywnych, niesienia pomocy ludziom potrzebującym oraz propagowanie zdrowego trybu życia i poszanowanie wartości moralnych i tolerancji,
- instytucjami wspierającymi rozwój i wychowanie:
 - * Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Drawsku Pomorskim;
 - * Gminnym Ośrodkiem Zdrowia - pielęgniarką środowiskową;
 - * Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wierzchowie, asystentem rodziny;
 - * Gminnym Ośrodkiem Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie;
 - * Sądem Rodzinnym w Drawsku Pomorskim oraz z kuratorami zawodowymi i społecznymi;
 - * Policją w Wierzchowie oraz Strażnikiem Gminnym;
 - * Gminną Komisją do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii w Wierzchowie;

- * Zespołem Interdyscyplinarnym Gminy Wierchowo ds. przemocy w rodzinie;
- * Radą Rodziców przy Szkole Podstawowej w Wierchowie;
- * Organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy Wierchowo oraz poza nią;
- * Grupami organizującymi spektakle i spotkania profilaktyczne.

V. ZADANIA I TREŚCI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE W KLASACH I-III

Edukacja wczesnoszkolna obejmuje pierwsze trzy lata nauki dziecka w szkole i ma za zadanie stopniowo przygotować dziecko do uczestnictwa w życiu społeczności szkolnej i środowiska lokalnego, a w dalszej perspektywie – do pełnoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Cele wychowania i sposób ich realizacji w niższych klasach szkoły podstawowej powinny być dostosowane do indywidualnych możliwości intelektualnych, emocjonalnych, społecznych i zdrowotnych dziecka będącego w młodszym wieku szkolnym.

Treści wychowawczo – profilaktyczne będą realizowane w następujących obszarach:

- OBSZAR 1: Adaptacja uczniów klas pierwszych do warunków szkolnych,
- OBSZAR 2: Zdrowie – edukacja zdrowotna,
- OBSZAR 3: Relacje – kształtowanie postaw społecznych,
- OBSZAR 4: Kultura – wartości, normy i wzory zachowań,
- OBSZAR 5: Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych),
- OBSZAR 6: Wsparcie uczniów rozwijających się nieharmonicznie.

OBSZAR 1: Adaptacja uczniów klas pierwszych do warunków szkolnych		
Zadania i treści wychowawczo - profilaktyczne	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Wspieranie dziecka oraz jego rodziny w nowej sytuacji</i>	– Organizowanie spotkań z rodzicami uczniów; – Częste rozmowy indywidualne z rodzicami i uczniami; – Zorganizowanie spotkania z pedagogiem;	nauczyciele klas I pedagog

	– Opieka świetlicowa przed i po zajęciach lekcyjnych dla uczniów dojeżdżających lub tych, których rodzice pracują zawodowo; – Opieka nad uczniami podczas dyżurów szkolnych na przerwach międzylekcyjnych; – Wspólna z rodzicami organizacja Ślubowania Klas Pierwszych.	nauczyciele świetlicy
<i>Budowanie pomostu pomiędzy doświadczeniami przedszkolnymi i szkolnymi</i>	– Organizowanie na lekcjach w tym okresie zabaw, gier i sytuacji zadaniowych; – Minimalizowanie negatywnych przeżyć dziecka, związanych z pierwszymi dniami pobytu dziecka w szkole.	Nauczyciele klas I
<i>Stworzenie dzieciom poczucia bezpieczeństwa</i>	– Żywy i opiekuńczy stosunek nauczyciela do uczniów wszystkich razem i każdego z osobna; – Otoczenie pierwszoklasistów specjalną troską i uwagą w czasie przerw międzylekcyjnych, w tym w drodze na stołówkę szkolną, na salę gimnastyczną i do sali informatycznej; – Wycieczka po szkole: zapoznanie ze szkolnymi pomieszczeniami: klasy, sekretariat, gabinety dyrektora i wicedyrektora, biblioteka, stołówka szkolna, sala gimnastyczna, gabinet pedagoga; – Uwrażliwianie uczniów klas starszych na potrzebę zapewniania bezpieczeństwa uczniom klas I.	Nauczyciele klas I - III
<i>Wyrabianie u uczniów poczucia obowiązku i odpowiedzialności</i>	– Wprowadzanie oraz systematyczne i cierpliwe przypominanie uczniom obowiązujących w szkole i na lekcjach reguł i zasad; – Włączanie uczniów do akcji organizowanych na terenie szkoły; – Organizacja wyjazdów do kina, wycieczek szkolnych.	Nauczyciele uczący
OBSZAR 2: Zdrowie – edukacja zdrowotna		
Zadania i treści wychowawczo - profilaktyczne	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej</i>	– Realizacja zajęć edukacji przyrodniczej oraz wychowania fizycznego; – Udział uczniów w zajęciach sportowych organizowanych na terenie szkoły; – Przekazywanie modeli aktywnego spędzania czasu; – Uświadamianie zagrożeń związanych z nałogami; – Organizacja akcji fluoryzowania zębów; – Udział w akcji „Owoce w szkole”, „Śniadanie daje moc” i „Szlanka Mleka”, itp.; – Organizacja akcji „Kontroli czystości”;	Nauczyciele uczący Dyrektor szkoły

	– Spotkanie z pielęgniarką środowiskową.	
<i>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku</i>	– Udział w akcjach cyklicznych takich, jak „Sprzątanie świata”, obchodach „Dni Ziemi”, itp.; – Zbierania surowców wtórnych: zakrętek, makulatury, baterii; – Lekcje edukacji przyrodniczej; – Nauka segregowania odpadów; – Współpraca z organizacjami działającymi na rzecz ochrony przyrody i środowiska; – Udział uczniów w wycieczkach edukacyjnych, konkursach o tematyce przyrodniczej.	Nauczyciele uczący Opiekunowie akcji
<i>Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki</i>	– Organizacja podczas zajęć pracy w grupach, mini konkursów; – Udział uczniów w zawodach sportowych; – Nauka zasady fair play podczas zajęć wychowania fizycznego, czy zajęć sportowych pozalekcyjnych; – Nauka systematyczności w uczeniu się; – Udział w konkursach.	Nauczyciele uczący Organizatorzy konkursów oraz zawodów sportowych
OBSZAR 3: Relacje – kształtowanie postaw społecznych		
Zadania i treści wychowawczo - profilaktyczne	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych</i>	– Dbłość o poprawność językową uczniów; – Poznanie przez uczniów sposobów komunikowania się; – Przestrzeganie zasad pracy w zespole, zasad prawidłowej dyskusji; – Zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z internetu i portali społecznościowych.	Nauczyciele uczący Nauczyciel informatyki
<i>Kształtowanie pozytywnych relacji rówieśniczych zgodnych z obowiązującymi normami i regułami kultury osobistej</i>	– Budowa prawidłowych relacji u-u, u-n, u-r; – Przestrzeganie kultury słowa; – Wdrażanie do postaw asertywnych; – Organizacja spotkań z policjantem; – Udział w zajęciach socjoterapeutycznych; – Udział w uroczystościach szkolnych i środowiskowych; – Udział w wycieczkach.	Wychowawcy klas Organizatorzy uroczystości Nauczyciele uczący
<i>Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych</i>	– Analiza zachowań pozytywnych i negatywnych na przykładzie filmów dydaktyczno-wychowawczych na zajęciach edukacji społecznej; – Nauka rozpoznawania dobra i zła; – Dbłość o dobre relacje rówieśnicze na wszystkich lekcjach; – Udział w spektaklach i spotkaniach profilaktycznych; – Nauka samooceny uczniów, poznanie jej zasad; – Ocena zachowania rówieśników na koniec semestrów.	Wychowawcy Nauczyciele uczący

<i>Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności</i>	– Pełnienie różnych funkcji w klasie oraz w szkole; – Udział w wyborach do Samorządu Uczniowskiego szkoły; – Zapoznanie z regulaminami szkolnymi, w tym prawami i obowiązkami ucznia; – udział w uroczystościach szkolnych, klasowych wigiliach, apelach okolicznościowych, zabawach; – udział w szkolnych konkursach klasowych.	Wychowawcy klas Organizatorzy uroczystości i konkursów
<i>Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich</i>	– Udział w uroczystościach rocznicowych organizowanych w szkole oraz na terenie gminy; – Poznanie symboli narodowych, ich historii i znaczenia, okazywanie im szacunku; – Udział w konkursach związanych z lokalnymi tradycjami.	Wychowawcy klas Organizatorzy akcji
<i>Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym</i>	– Uwrażliwianie na potrzeby innych ludzi; – Udział w akcjach charytatywnych, zbiórkach zabawek organizowanych przez Szkolny Klub Wolontariusza; – Udział w akcjach „Góra grosza”, Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy, itp.; – Organizowanie pomocy koleżeńskiej np. dla uczniów nieobecnych w szkole; – Udział uczniów w wycieczkach, i uroczystościach szkolnych.	Wychowawcy klas Nauczyciele uczący Organizatorzy wycieczek i uroczystości szkolnych

OBSZAR 4: Kultura – wartości, normy, wzory zachowań

Zadania i treści wychowawczo - profilaktyczne	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zabytkami architektury oraz sztuki polskiej i europejskiej</i>	– Zapoznanie uczniów z utworami artystycznymi, sztuką polską i europejską na zajęciach edukacji polonistycznej; – Udział uczniów w zajęciach artystycznych, tanecznych, kuglarstwa; – Udział uczniów w konkursach plastycznych, recytatorskich organizowanych przez szkołę; – Organizowanie wyjazdów na sztuki teatralne, do muzeum.	Nauczyciele uczący Nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne
<i>Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego</i>	– Zapoznanie uczniów z różnorodnością religijną na zajęciach religii; – Wdrożenie zasad tolerancji wobec inności; – Dbanie o wzajemny szacunek, akceptację innych; – Udział w akcji Szkolnego Klubu Wolontariusza - „Międzynarodowego Dnia Tolerancji”, i in.	Nauczyciel religii Nauczyciele uczący Opiekun SKW
<i>Kształtowanie poczucia własnej wartości i poszukiwanie wzorców do naśladowania</i>	– Uwrażliwienie i przestrzeganie przed złymi wzorcami; – Analiza wzoru dobrego człowieka i jego postaw wobec innych; – Pogadanki, rozmowy indywidualne z uczniami umacniające poczucie własnej wartości uczniów;	Wychowawcy klas Pedagog Nauczyciele uczący

	– Rozmowy z pedagogiem; – Nagradzanie prawidłowych postaw wobec rówieśników; – Rozwijanie kreatywności dziecka podczas zajęć; – Udział uczniów w przedstawieniach szkolnych.	
<i>Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów</i>	– Przygotowywanie na zajęciach krótkich scenek przedstawiających sytuacje codzienne, np. zakupy w sklepie, wysyłanie listu, itp; – Zapoznanie z zasadami zachowania się w miejscach publicznych; – Udział uczniów w wycieczkach szkolnych; – Zapoznanie z ciekawymi zawodami; – Spotkanie z policjantem, pielęgniarką środowiskową, strażnikiem gminnym, strażakiem; – Wyjście do biblioteki szkolnej i biblioteki gminnej.	Wychowawcy klas Organizatorzy spotkań, wycieczek
OBSZAR 5: Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)		
Zadania i treści wychowawczo - profilaktyczne	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych</i>	– Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa na terenie szkoły oraz w drodze do niej i z powrotem; – Zapoznanie uczniów z regulaminami pracowni, świetlicy, stołówki; – Spotkanie z policjantem, strażnikiem gminnym, pielęgniarką środowiskową; – Zapoznanie uczniów z numerami alarmowymi 999, 998, 977 oraz 112, a także z sytuacjami wymagającymi powiadomienia służb ratowniczych; – Przeprowadzanie próbnych alarmów przeciwpożarowych, pokazanie dróg ewakuacji; – Pokaz apteczki pierwszej pomocy, nazywanie poszczególnych elementów jej zawartości; – Udział w spektaklach i spotkaniach profilaktycznych o tematyce bezpieczeństwa.	Wychowawcy Organizatorzy spotkań
<i>Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych</i>	– Zapoznanie z właściwą obsługą podstawowych urządzeń domowych na zajęciach edukacji technicznej; – Bezpieczeństwo pracy z komputerem, w tym bezpieczeństwo w sieci.	Nauczyciele uczący Nauczyciel informatyki
<i>Wyliminowanie miejsc niebezpiecznych w szkole</i>	– Właściwa opieka nad uczniami, pełnienie dyżurów na korytarzach szkolnych, zapobieganie niebezpiecznym sytuacjom; – Kontrole BHP w szkole; – Zorganizowanie świetlicy szkolnej dla uczniów przed rozpoczęciem i po zakończeniu zajęć lekcyjnych; – Natychmiastowa reakcja na łamanie dyscypliny w szkole.	Dyrektor szkoły Pracownicy szkoły Nauczyciele dyżurujący Nauczyciel świetlicy

OBSZAR 6: Wsparcie uczniów rozwijających się nieharmonicznie		
Zadania i treści wychowawczo - profilaktyczne	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Diagnoza indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów</i>	– Współpraca z rodzicami uczniów, diagnoza potrzeb; – Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Drawsku Pomorskim; – Wsparcie pedagoga; – Opieka wychowawcza.	Wychowawcy Pedagog Dyrektor szkoły
<i>Organizacja pomocy w niwelowaniu deficytów i trudności szkolnych</i>	– Dostosowanie wymagań edukacyjnych i metod pracy do u indywidualnych potrzeb uczniów; – Praca zespołów ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej; – Indywidualne rozmowy z uczniem i jego rodzicami; – Udział w zajęciach rewalidacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz korekcyjno – kompensacyjnych.	Nauczyciele ucący Pedagog Nauczyciele zespołów
<i>Wspieranie uczniów rozwijających się w sposób przyspieszony</i>	– Motywowanie ucznia do rozwijania własnego talentu oraz udziału w konkursach; – Udział w zajęciach rozwijających zainteresowania i zdolności uczniów; – Udział w zajęciach świetlicowych; – Organizowanie wystaw prac ucznia zdolnego; – Nagradzanie ucznia za wysiłek włożony w rozwój swoich zainteresowań i uzdolnień.	Nauczyciele ucący Nauczyciele prowadzący zajęcia wspierające uzdolnienia uczniów
<i>Współpraca z rodzicami oraz wspomaganie rodzin niewydolnych materialnie i wychowawczo</i>	– Organizacja zebrań z rodzicami, rozmowy indywidualne; – Współpraca z GOPS-em, organizacją Caritas, itp.; – Prowadzenie strony internetowej szkoły oraz dziennika elektronicznego; – Współpraca z kuratorami społecznymi i zawodowymi, asystentem rodziny.	Dyrektor szkoły Wychowawcy klas Administrator strony internetowej i e-dziennika Pedagog

VI. ZADANIA I TREŚCI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE W KLASACH IV-VIII

Treści wychowawczo – profilaktyczne w klasach IV-VIII będą realizowane w następujących obszarach:

- OBSZAR 1: Zdrowie – edukacja zdrowotna,
- OBSZAR 2: Relacje – kształtowanie postaw społecznych,
- OBSZAR 3: Kultura – wartości, normy i wzory zachowań,
- OBSZAR 4: Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych),
- OBSZAR 5: Wsparcie uczniów rozwijających się nieharmonicznie,
- OBSZAR 6: Czytelnictwo.

OBSZAR 1: Zdrowie – edukacja zdrowotna		
Zadania i treści wychowawczo - profilaktyczne	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Zgłębienie wiedzy dotyczącej zasad zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej</i>	– Pogadanki na lekcjach z wychowawcą oraz lekcjach wychowania do życia w rodzinie; – Udział w akcjach organizowanych na terenie szkoły przez Szkolny Klub Wolontariusza; – Spotkania z pielęgniarką środowiskową; – Udział w programie „Kontrola czystości”, „Szkłanka mleka”, „Owoce w szkole”, itp.; – Spotkania ze specjalistą ds. żywienia; – Udział w konkursach o HIV i AIDS; – Udział w pozalekcyjnych zajęciach sportowych; – Udział i organizacja zawodów sportowych.	Nauczyciele wdz i wych. fizycznego Wychowawcy Opiekunowie SKW i SU Dyrektor szkoły
<i>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku</i>	– Udział w akcjach cyklicznych takich, jak „Sprzątanie świata”, obchodach „Dni Ziemi”, itp.; – Zbieranie surowców wtórnych: zakrętek, makulatury, baterii; – Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz ochrony przyrody i środowiska, – Udział w projektach edukacyjnych o danej tematyce; – Udział uczniów w wycieczkach edukacyjnych, konkursach o tematyce przyrodniczej.	Nauczyciele ucący Opiekunowie akcji
<i>Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki</i>	– Powierzanie uczniom funkcji w klasie oraz w Samorządzie Uczniowskim; – Działalność wolontariatu szkolnego; – Organizowanie podczas zajęć pracy w grupach, mini konkursów; – Udział uczniów w zawodach sportowych; – Nauka zasady fair play podczas zajęć wychowania fizycznego, czy zajęć spor-	Nauczyciele ucący Organizatorzy konkursów oraz zawodów sportowych

	towych pozalekcyjnych; – Nauka systematyczności w uczeniu się; – Udział w konkursach.	
OBSZAR 2: Relacje – kształtowanie postaw społecznych		
Zadania i treści wychowawczo - profilaktyczne	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych</i>	– Dbłość o poprawność językową uczniów; – Poznanie przez uczniów różnych sposobów komunikowania się; – Przestrzeganie zasad pracy w zespole, zasad prawidłowej dyskusji; – Zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z internetu i portali społecznościowych; – Udział uczniów w wymianie młodzieży; – Udział w Rekolekcjach; – Udział w wycieczkach szkolnych; – Organizacja wigilii klasowych, ognisk i spotkań; – Udział w akcjach SKW i Samorządu Uczniowskiego; – Udział w spektaklach i spotkaniach profilaktycznych; – Organizacja spotkań z ciekawymi ludźmi; – Gry i zabawy integracyjne na lekcjach z wychowawcą.	Nauczyciele uczący Nauczyciel informatyki Wychowawcy Opiekunowie SKW i SU Dyrektor szkoły Pedagog
<i>Kształtowanie pozytywnych relacji rówieśniczych zgodnych z obowiązującymi normami i regułami kultury osobistej</i>	– Budowa prawidłowych relacji u-u, u-n, u-r; – Przestrzeganie kultury słowa; – Wdrażanie do postaw asertywnych; – Organizacja spotkań z policjantem, strażnikiem gminnym; – Udział w zajęciach socjoterapeutycznych; – Udział w uroczystościach szkolnych i środowiskowych; – Udział w wycieczkach.	Wychowawcy klas Organizatorzy uroczystości Nauczyciele uczący
<i>Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych</i>	– Analiza zachowań pozytywnych i negatywnych na przykładzie filmów dydaktyczno-wychowawczych na zajęciach edukacji społecznej i godzinach wychowawczych; – Nauka rozpoznawania dobra i zła; – Dbłość o dobre relacje rówieśnicze na wszystkich lekcjach; – Udział w spektaklach profilaktycznych; – Nauka samooceny uczniów, poznawanie jej zasad; – Ocena zachowania rówieśników na koniec semestrów.	Wychowawcy Nauczyciele uczący
<i>Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności</i>	– Pełnienie różnych funkcji w klasie oraz w szkole; – Udział w wyborach do Samorządu Uczniowskiego Szkoły; – Zapoznanie z regulaminami szkolnymi, w tym prawami i obowiązkami ucznia; – Udział w uroczystościach szkolnych,	Wychowawcy klas Organizatorzy uroczystości i konkursów Opiekunowie SKW i SU

	klasowych wigiliach, apelach okolicznościowych, zabawach; – Organizacja uroczystości szkolnych, apeli, występów artystycznych; – Udział w szkolnych konkursach klasowych; – Udział w akcjach organizowanych przez SKW i SU.	
<i>Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich</i>	– Udział w uroczystościach rocznicowych organizowanych w szkole oraz na terenie gminy; – Poznanie symboli narodowych, ich historii i znaczenia, nauka okazywania im szacunku; – Udział w konkursach związanych z lokalnymi tradycjami.	Wychowawcy klas Organizatorzy akcji
<i>Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym</i>	– Uważliwienie na potrzeby innych ludzi; – Udział w akcjach charytatywnych, zbiórkach zabawek organizowanych przez Szkolny Klub Wolontariusza, itp.; – Organizowanie pomocy koleżeńskiej np. dla uczniów nieobecnych w szkole; – Udział w akcjach „Góra grosza”, Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy, itp.; – Udział uczniów w wycieczkach, i uroczystościach szkolnych.	Wychowawcy klas Nauczyciele ucący Organizatorzy wycieczek i uroczystości szkolnych
<i>Przygotowanie uczniów do dalszej drogi kształcenia i zawodu</i>	– Udostępnianie informacji o zawodach, szkołach średnich; – Organizacja zajęć z doradztwa zawodowego; – Współpraca ze szkołami średnimi, udział w prezentacjach szkół; – Udzielanie indywidualnych porad uczniom, organizowanie wycieczek zawodoznawczych.	Wychowawcy Nauczyciel doradztwa zawodowego Dyrektor

OBSZAR 3: Kultura – wartości, normy, wzory zachowań

Zadania i treści wychowawczo - profilaktyczne	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zabytkami architektury oraz sztuki polskiej i europejskiej</i>	– Zapoznanie uczniów z utworami artystycznymi, sztuką polską i europejską na zajęciach języka polskiego, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych; – Udział uczniów w pozalekcyjnych zajęciach artystycznych, tanecznych, kuglarstwa; – Udział uczniów w konkursach plastycznych, recytatorskich organizowanych przez szkołę oraz poza nią; – Organizowanie wyjazdów na sztuki teatralne, do muzeum.	Nauczyciele ucący Nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne
<i>Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego</i>	– Pogadanki na lekcjach z wychowawcą; – Zapoznanie uczniów z różnorodnością religijną na zajęciach religii; – Wdrożenie zasad tolerancji wobec inności; – Dbanie o wzajemny szacunek, akceptację innych; – Udział w akcji Szkolnego Klubu Wolontariusza - „Międzynarodowego Dnia Tolerancji”; – Udział w spektaklach profilaktycznych.	Nauczyciel religii Nauczyciele ucący Opiekun SKW

<i>Kształtowanie poczucia własnej wartości i poszukiwanie wzorców do naśladowania</i>	– Uwrażliwienie i przestrzeganie przed złymi wzorcami; – Analiza wzoru dobrego człowieka i jego postaw wobec innych; – Pogadanki, rozmowy indywidualne z uczniami umacniające poczucie własnej wartości uczniów; – Rozmowy z pedagogiem; – Nagradzanie prawidłowych postaw wobec rówieśników; – Rozwijanie kreatywności dziecka podczas zajęć; – Udział uczniów w przedstawieniach szkolnych.	Wychowawcy klas Pedagog Nauczyciele ucący
<i>Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów</i>	– Pogadanki na lekcjach z wychowawcą; – Zapoznanie z zasadami zachowania się w miejscach publicznych; – Udział uczniów w wycieczkach szkolnych; – Zapoznanie z ciekawymi zawodami; – Spotkanie z policjantem, pielęgniarką środowiskową, strażnikiem gminnym, strażakiem; – Wyjście do biblioteki szkolnej i biblioteki gminnej.	Wychowawcy klas Organizatorzy spotkań, wycieczek
OBSZAR 4: Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)		
Zadania i treści wychowawczo - profilaktyczne	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych</i>	– Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa na terenie szkoły oraz w drodze do niej i z powrotem; – Spotkanie z policjantem, strażnikiem gminnym, pielęgniarką środowiskową; – Zapoznanie uczniów z numerami alarmowymi 999, 998, 977 oraz 112, a także z sytuacjami wymagającymi powiadomienia służb ratowniczych; – Przygotowanie do egzaminu na kartę rowerową; – Rozbudowa monitoringu szkolnego; – Nauka udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej na zajęciach edukacji dla bezpieczeństwa; – Przeprowadzanie próbnych alarmów przeciwpożarowych, pokazanie dróg ewakuacji; – Udział w spektaklach o tematyce bezpieczeństwa.	Wychowawcy Nauczyciel techniki Organizatorzy spotkań Dyrektor szkoły
<i>Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z urządzeń technicznych i elektronicznych</i>	– Bezpieczeństwo pracy z komputerem, w tym bezpieczeństwo w sieci; – Zapoznanie z zasadami korzystania z urządzeń technicznych na lekcjach techniki; – Udział w spektaklach profilaktycznych; – Przestrzeganie zasad używania urządzeń elektronicznych w szkole.	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły

<i>Wyeliminowanie miejsc niebezpiecznych w szkole</i>	– Właściwa opieka nad uczniami, pełnienie dyżurów na korytarzach szkolnych, zapobieganie niebezpiecznym sytuacjom; – Przestrzeganie przepisów BHP w szkole; – Zorganizowanie świetlicy szkolnej dla uczniów przed rozpoczęciem i po zakończeniu zajęć lekcyjnych; – Monitoring szkolny na korytarzach; – Natychmiastowa reakcja na łamanie dyscypliny w szkole.	Dyrektor szkoły Pracownicy szkoły Nauczyciele dyżurujący Nauczyciel świetlicy
<i>Profilaktyka uzależnień</i>	– Pogadanki na lekcjach z wychowawcą; – Udział w akcjach SKW; – zajęcia z pedagogiem; – Spotkania z policjantem; – Diagnozowanie problemów przez nauczycieli; – Współpraca z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii; – Udział w spektaklach profilaktycznych.	Wychowawcy Opiekunowie SKW Dyrektor Pracownicy szkoły
<i>Problem wagarów</i>	– Diagnozowanie problemu wagarów szkolnych przez nauczycieli; – Współpraca z rodzicami – przekazywanie informacji o wagarach uczniów; – Pogadanki z wychowawcą na temat wagarów i ich konsekwencji; – Pogadanki z pedagogiem szkolnym; – Spotkania z policjantem i strażnikiem gminnym; – Współpraca z przedstawicielami organu prowadzącego; – Współpraca z kuratorami zawodowymi, asystentem rodziny, Sądem Rodzinnym.	Wszyscy nauczyciele Wychowawcy Pedagog Dyrektor
OBSZAR 5: Wsparcie uczniów rozwijających się nieharmonicznie		
Zadania i treści wychowawczo - profilaktyczne	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Diagnoza indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów</i>	– Współpraca z rodzicami uczniów, diagnoza potrzeb; – Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Drawsku Pomorskim; – Wsparcie pedagoga; – Opieka wychowawcza.	Wychowawcy Pedagog Dyrektor szkoły
<i>Organizacja pomocy w niwelowaniu deficytów i trudności szkolnych</i>	– Dostosowanie wymagań edukacyjnych i metod pracy do indywidualnych potrzeb uczniów; – Praca zespołów ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej; – Indywidualne rozmowy z uczniem i jego rodzicami; – Udział w zajęciach rewalidacyjnych, logopedycznych i socjoterapeutycznych; – Organizacja zajęć wyrównawczych, rewalidacyjnych, logopedycznych.	Nauczyciele ucący Pedagog Nauczyciele zespołu
<i>Wspieranie uczniów rozwijających się w sposób przyspieszony</i>	– Motywowanie ucznia do rozwijania własnego talentu oraz udziału w konkursach; – Stosowanie aktywizujących metod pracy na	Nauczyciele ucący Nauczyciele prowadzący

	lekcjach; – Udział w zajęciach rozwijających zainteresowania i zdolności uczniów; – Udział w zajęciach świetlicowych; – Organizowanie wystaw prac ucznia zdolnego; – Nagradzanie ucznia za wysiłek włożony w rozwój swoich zainteresowań i uzdolnień; – Udział w zajęciach kuglarstwa, zajęciach sportowych; – Współpraca z GOKSiT – udział w zajęciach plastycznych i tanecznych.	zajęcia wspierające uzdolnienia uczniów
<i>Współpraca z rodzicami oraz wspomaganie rodzin niewydolnych materialnie i wychowawczo</i>	– Organizacja zebrań z rodzicami, rozmowy indywidualne; – Współpraca z GOPS-em, organizacją Caritas, itp.; – Prowadzenie strony internetowej szkoły oraz dziennika elektronicznego; – Współpraca z kuratorami społecznymi i zawodowymi, asystentem rodziny.	Dyrektor szkoły Wychowawcy klas Administrator strony internetowej i e-dziennika Pedagog
OBSZAR 6: Czytelnictwo		
Zadania i treści wychowawczo - profilaktyczne	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
<i>Popularyzacja książek i czasopism dla dzieci i młodzieży</i>	– Popularyzacja i zachęcanie uczniów do korzystania z zasobów biblioteki szkolnej i gminnej; – Popularyzacja książek i czasopism na lekcjach języka polskiego oraz języka obcego; – Akcja SKW „Czytanie bajek dzieciom w Przedszkolu w Wierchowiu”; – Udział w konkursach czytelniczych, recytatorskich; – Przygotowywanie gazetek ściennych w klasach i na korytarzach szkolnych; – Udział w spotkaniach z ciekawymi ludźmi, autorami książek, itp.	Nauczyciele języka polskiego i języków obcych Opiekunowie SKW Wychowawcy Dyrektor
<i>Kształcenie umiejętności korzystania ze zbiorów biblioteki szkolnej i innych bibliotek</i>	– pogadanki dotyczące budowy książki, karty katalogowej, strony tytułowej, encyklopedii słowników, katalogów alfabetycznych i rzeczowych.	Bibliotekarz
<i>Kształcenie umiejętności korzystania z informacji zawartych w czasopismach dziecięcych i młodzieżowych</i>	– Korzystanie z różnych źródeł informacji na lekcjach; – Pogadanki dotyczące wyboru odpowiednich czasopism dostosowanych do wieku na lekcjach z wychowawcą oraz lekcjach języka polskiego.	Wszyscy nauczyciele

VIII. PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI I PRACOWNIKÓW SZKOŁY W SYTUACJACH TRUDNYCH I KRYZYSOWYCH

Cele wprowadzenia procedur:

- Wyznaczenie jasnych i czytelnych reguł postępowania w sytuacjach kryzysowych;
- Promowanie zachowań i postaw godnych naśladowania;
- Socjalizacja uczniów;
- Zwiększenie wychowawczej roli szkoły;
- Wypracowanie jednolitych metod współpracy między rodzicami i szkołą.

Uzasadnienie wdrożenia procedur w szkole:

- Promowanie postaw pomagających zachować bezpieczeństwo, ład i porządek na terenie szkoły;
- Wypracowanie i wprowadzenie w życie jednolitych procedur działania, eliminujących czynnik przypadkowości i dowolności w interpretowaniu przepisów prawnych.

Spis procedur:

1. Procedury interwencyjne wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem i demoralizacją.
2. Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia przemocy, kradzieży i niszczenia mienia.
3. Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia, nagłego zachorowania i konieczności udzielenia pierwszej pomocy.
4. Procedury interwencyjne dotyczące niespełniania obowiązku szkolnego, usprawiedliwiania nieobecności, zwalniania i odbierania ucznia ze szkoły oraz samowolnego opuszczania terenu szkoły przez ucznia podczas zajęć szkolnych.

Spisane w programie procedury są zgodne z rekomendacjami i wytycznymi dla dyrektorów szkół i organów prowadzących szkoły opracowanymi przez Departament Wychowania i Kształcenia Integracyjnego Ministerstwa Edukacji Narodowej pt. „Bezpieczna Szkoła”, a także z procedurami postępowania nauczycieli w sytuacjach

zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją i przestępczością, opracowanymi przez Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE), działający przy Ministerstwie Edukacji Narodowej.

1. Procedury interwencyjne wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem i demoralizacją

* w przypadku uzyskania informacji, że uczeń pali papierosy, używa alkoholu lub innych środków odurzających, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji:

1. Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o tym fakcie pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły i wspólnie planują odpowiednie działania wobec ucznia.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Wspólnie z pedagogiem szkolnym przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności.
4. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązują ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej wychowawca i pedagog mogą zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udziału w odpowiednich dla niego zajęciach.
5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.
6. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzystała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, rozmowa z uczniem, spotkania z pedagogiem), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego działalności w grupach przestępczych, dyrektor szkoły jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

* w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych.

1. Nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie, pozostawiając go pod opieką osoby dorosłej (innego nauczyciela lub pracownika szkoły). Nauczyciel powiadamia o tym fakcie wychowawcę ucznia lub pedagoga, a w razie ich nieobecności – dyrektora szkoły.
2. Wychowawca lub pedagog zawiadamia o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły, który powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia, zobowiązując ich do niezwłocznego odebrania dziecka ze

szkoły. Jeżeli istnieje taka potrzeba dyrektor szkoły wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.

3. W przypadku niemożności skontaktowania się z rodzicami (opiekunami prawnymi), uczeń pozostaje pod opieką wyznaczonego przez dyrektora nauczyciela, pedagoga szkolnego lub innego pracownika szkoły do końca urzędowania sekretariatu.
4. W przypadku braku kontaktu z rodzicami (prawnymi opiekunami) dziecka do momentu końca pracy sekretariatu szkoły pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły zawiadamia policję.
5. Gdy rodzic (opiekun prawny) odmówi odebrania dziecka lub przybędzie do szkoły w stanie nietrzeźwym, o pozostaniu ucznia w szkole, przewiezieniu do placówki służby zdrowia lub do przekazania go do dyspozycji funkcjonariuszom policji, decyduje lekarz po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
6. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły zawiadamia policję, gdy rodzic ucznia, który jest pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, odmawia przyścia do szkoły lub gdy uczeń jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia lub zagraża życiu albo zdrowiu innych osób.
7. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, dyrektor ma obowiązek powiadomienia o tym policji lub sądu rodzinnego.

* w sytuacji stwierdzenia palenia tytoniu lub papierosów elektronicznych przez ucznia na terenie szkoły:

1. Nauczyciel nakazuje uczniowi zwrot papierosów, informuje o zdarzeniu wychowawcę klasy lub pedagoga szkolnego i wpisuje punkty ujemne do karty zachowania ucznia.
2. Wychowawca powiadamia o zdarzeniu rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
3. W przypadku odmowy oddania przez ucznia papierosów, wychowawca natychmiast wzywa rodziców (prawnych opiekunów) ucznia do szkoły.
4. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem szkolnym przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami.

* w przypadku, gdy pracownik znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.

1. Pracownik szkoły, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje ustalić do kogo należy znaleziona substancja.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji pracownik niezwłocznie przekazuje funkcjonariuszom zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

* w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie niebezpieczne narzędzia, przedmioty lub substancję przypominającą narkotyki:

1. Nauczyciel żąda od ucznia przekazania mu niebezpiecznego przedmiotu lub substancji oraz pokazania w obecności innej osoby dorosłej zawartości torby szkolnej, kieszeni własnej odzieży i podejmuje działania zmierzające do ich zabezpieczenia.
2. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
3. Nauczyciel o zdarzeniu natychmiast powiadamia dyrektora szkoły, który informuje rodziców (opiekunów) ucznia, wzywa ich do szkoły, przeprowadza z nimi rozmowę i jeżeli jest to prawnie możliwe, oddaje przedmiot rodzicom.
4. W przypadku, gdy uczeń odmawia przekazania niebezpiecznego przedmiotu lub substancji, wychowawca wzywa natychmiast rodziców (opiekunów) do szkoły, a jeśli jest to niemożliwe - policję.
5. W przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że jest to substancja psychoaktywna, dyrektor szkoły wzywa policję i rodziców (opiekunów) ucznia.

2. Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia przemocy, kradzieży i niszczenia mienia

* w przypadku agresji słownej ucznia:

1. Nauczyciel bądź pracownik szkoły, będący świadkiem agresji słownej zobowiązany jest do natychmiastowej, stanowczej reakcji słownej na zaistniałą sytuację:
 - reaguje słownie na zachowanie ucznia i powstrzymuje dalszą agresję słowną,
 - wyjaśnia z uczniem zaistniałą sytuację,
 - zgłasza fakt do wychowawcy lub pedagoga szkolnego,
 - wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem lub uczniami biorącymi udział w zachowaniu agresywnym, celem ustalenia przyczyn zdarzenia.
2. Wychowawca informuje sprawców agresji słownej o konsekwencjach takiego zachowania i powiadamia o zdarzeniu rodziców ucznia.
3. W przypadku powtarzających się aktów agresji słownej lub pojawiającego się nasilenia przejawów agresji słownej u ucznia, wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców (prawnych opiekunów) ucznia. Zobowiązuje rodziców do podjęcia odpowiednich działań wychowawczych.
4. W przypadku agresji słownej skierowanej do nauczyciela lub innych pracowników szkoły dyrektor szkoły zobowiązany jest do podjęcia działań zgodnie z procedurą postępowania w przypadku naruszenia godności pracownika szkoły.

* w przypadku wystąpienia agresji fizycznej między uczniami:

1. Pracownik szkoły słownie i stanowczo reaguje na zaistniałą sytuację, doprowadza do przerwania incydentu, rozdziela i odizolowuje sprawcę od ofiary.
2. W razie potrzeby jest zobowiązany do udzielenia uczniom pierwszej pomocy przedmedycznej i wezwania pogotowia (w porozumieniu z dyrektorem szkoły).
3. Pracownik zgłasza przypadek agresji wychowawcom uczniów, których ta sytuacja dotyczy i pedagogowi szkolnemu.
4. Wychowawcy i pedagog szkolny rozmawiają z ofiarą i sprawcą (oddzielnie) oraz ewentualnymi świadkami, w celu wyjaśnienia sytuacji.
5. Wychowawca lub pedagog szkolny informuje rodziców (prawnych opiekunów) uczniów o zdarzeniu, poucza rodziców ofiary o możliwości złożenia zawiadomienia na policję.
6. Z przeprowadzonych rozmów sporządzana jest notatka służbowa.
7. Jeżeli doszło do naruszenia godności ucznia, jego nietykalności cielesnej lub zachodzi podejrzenie popełnienia czynu karalnego, dyrektor szkoły informuje policję.

* w przypadku naruszenia godności osobistej pracownika szkoły przez ucznia:

1. W przypadku naruszenia godności osobistej nauczyciela lub innego pracownika szkoły, nauczyciel lub inny pracownik informuje o zdarzeniu dyrektora szkoły i sporządza notatkę opisującą zdarzenie.
2. Dyrektor szkoły lub osoba przez niego upoważniona ustala przebieg zajścia i świadków zdarzenia, przeprowadza z nimi rozmowę.
3. Dyrektor lub osoba przez niego upoważniona wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) ucznia, informuje o zdarzeniu i dalszym postępowaniu wobec ucznia.
4. Zawiadomienie policji odbywa się na wniosek poszkodowanego pracownika szkoły (*nauczyciel, podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks Karny Dz.U.Nr 88, poz.553, z późn. zm.*).

* w przypadku korzystania przez ucznia z telefonu komórkowego oraz innych nośników dźwięku i obrazu w czasie zajęć lekcyjnych:

1. Uczniom zabrania się korzystania z telefonów komórkowych w czasie zajęć edukacyjnych, uroczystości szkolnych i innych zajęć wynikających z ceremoniału szkoły.
2. Podczas zajęć lekcyjnych telefon komórkowy ucznia powinien być wyciszony lub wyłączony i schowany w plecaku.
3. Uczniom zabrania się korzystania z telefonów komórkowych bez zgody nauczyciela - opiekuna w czasie imprez okolicznościowych poza terenem szkoły, jeżeli reprezentuje szkołę.
4. Uczniom zabrania się korzystać ze sprzętu elektronicznego zapisującego i odtwarzającego obraz i dźwięk podczas zajęć edukacyjnych, chyba że decyzję o konieczności ich użycia podejmie nauczyciel.
5. Po stwierdzeniu naruszenia zasad przez ucznia nauczyciel nakazuje wyłączenie aparatu oraz schowanie go do plecaka.

6. Jeżeli mimo uwagi uczeń ponownie używa telefonu komórkowego na zajęciach nauczyciel nakazuje mu go wyłączyć i schować do plecaka, a następnie wpisuje uczniowi punkty ujemne do karty zachowania.
7. W wyjątkowych przypadkach, w czasie trwania lekcji, rodzic (opiekun prawny) może skontaktować się z uczniem wyłącznie dzwoniąc do sekretariatu szkoły.
8. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za kradzież i uszkodzenie telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych będących własnością ucznia, z których korzysta on na terenie szkoły.

* wobec sprawcy/ofiary cyberprzemocy:

1. W przypadku ujawnienia cyberprzemocy wychowawca we współpracy z pedagogiem szkolnym ustala okoliczności zdarzenia (rodzaj materiału, sposoby rozpowszechniania, sprawcę, świadków zdarzenia) i zabezpiecza dowody.
2. Powiadamia o cyberprzemocy rodziców uczniów w tę sytuację zaangażowanych.
3. Wychowawca z pedagogiem analizują zdarzenie i podejmują stosowne działania:
 - przerwanie aktu cyberprzemocy poprzez zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału (jeśli jest to możliwe),
 - poinformowanie rodziców uczniów zaangażowanych w tę sytuację,
 - powiadomienie policji o cyberprzemocy,
 - udzielenie wsparcia ofierze cyberprzemocy przy współpracy z jego rodzicami,
 - wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy cyberprzemocy.
4. Wychowawca dokumentuje zdarzenie, sporządza notatkę służbową oraz monitoruje sytuację ucznia - ofiary przemocy.
5. Wychowawca i pedagog wdrażają odpowiednie działania profilaktyczne w klasie, w której wystąpiło zjawisko cyberprzemocy.

* w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży lub wymuszenia pieniędzy/przedmiotów wartościowych na terenie szkoły:

1. Osoba, która wykryła kradzież lub wymuszenie powinna natychmiast powiadomić dyrektora szkoły.
2. Ucznia, który dokonał czynu karalnego należy przekazać (jeżeli nadal przebywa na terenie szkoły) pod opiekę pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły.
3. Pracownik, który stwierdził kradzież lub wymuszenie zabezpiecza dowody przestępstwa, tj. przedmioty pochodzące z kradzieży lub wymuszenia, w celu przekazania ich policji.
4. Dyrektor placówki wzywa do szkoły rodziców ucznia – sprawcy i przeprowadza z nim w ich obecności rozmowę wyjaśniającą zdarzenie. Z rozmowy tej zostaje sporządzona notatka służbowa, którą podpisują rodzice ucznia.
5. Dyrektor szkoły decyduje o wezwaniu do placówki policji oraz wyciąga konsekwencje zachowania ucznia przewidziane w Statucie szkoły.

* w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia mienia szkolnego przez ucznia:

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia podejmuje interwencję mającą na celu powstrzymanie dalszych działań sprawców, a następnie powiadamia wychowawcę lub pedagoga szkolnego.
2. W przypadku nieznanego sprawcy, osoba stwierdzająca uszkodzenie mienia ustala podstawowe okoliczności zdarzenia, a następnie informuje pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły.
3. Wychowawca, a w przypadku jego nieobecności pedagog przeprowadza rozmowę dyscyplinującą ze sprawcą zdarzenia, ustala sposób jego ukarania.
4. Wychowawca lub pedagog informuje o zdarzeniu rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy i przekazuje sprawę dyrektorowi szkoły, który ustala sposób i termin naprawienia szkody.
5. W przypadku stwierdzenia dużej szkody pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji.

3. Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia, nagłego zachorowania i konieczności udzielenia pierwszej pomocy

* w sytuacji zaistnienia lekkiego wypadku ucznia, nie wymagającego interwencji lekarza (powierzchowne zranienie, stłuczenie, itp.):

1. Po stwierdzeniu zdarzenia należy ucznia odprowadzić do sekretariatu szkoły celem udzielenia pierwszej pomocy (np. opatrzenia skaleczenia) i powiadomienia o zdarzeniu rodziców (prawnych opiekunów) ucznia, którzy w razie potrzeby muszą odebrać dziecko ze szkoły.
2. O zdarzeniu i jego przyczynach nauczyciel informuje wychowawcę.
3. Jeżeli przyczyną zdarzenia była wadliwość lub niesprawność użytych narzędzi, urządzeń szkolnych, pomocy edukacyjnych nauczyciel natychmiast wycofuje je z użytkowania, a o powodach zdarzenia informuje dyrektora szkoły.

* w przypadku konieczności udzielenia pierwszej pomocy przedlekarskiej:

1. Po stwierdzeniu, że wypadek, któremu uległ uczeń wymaga specjalistycznej pomocy, należy (jeśli to możliwe) doprowadzić dziecko do sekretariatu szkoły lub jeśli nauczyciel ma lekcje – poprosić o pomoc innego nauczyciela lub pracownika szkoły.
2. W miarę możliwości pomocy poszkodowanemu uczniowi udziela nauczyciel prowadzący zajęcia, wychowawca klasy, pedagog szkolny lub inny pracownik szkoły.
3. Pierwsza pomoc przedlekarska w przypadku osób nie posiadających kwalifikacji medycznych ogranicza się do wykonania opatrunku, ułożenia dziecka w odpowiedniej pozycji, wykonania sztucznego oddychania oraz masażu serca, niedopuszczenia do sytuacji zagrożenia życia.

4. W sytuacji udzielenia pomocy przez nauczyciela prowadzącego w tym czasie zajęcia z większą grupą uczniów, jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów. Pozostawienie reszty klasy bez opieki jest niedopuszczalne.
 5. Osoba udzielająca pomocy lub poproszony o to inny pracownik szkoły, powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia, dyrektora szkoły oraz pogotowie ratunkowe, jeżeli istnieje taka potrzeba.
 6. Po przybyciu do szkoły rodzice (opiekunowie prawni) przejmują odpowiedzialność za dziecko i w razie konieczności zabrania dziecka do szpitala, udają się tam razem z nim.
 7. W razie konieczności przewiezienia dziecka do szpitala przez pogotowie ratunkowe, opiekę nad nim sprawuje rodzic, jeżeli zdążył już dotrzeć do szkoły. W innym przypadku razem z dzieckiem do szpitala musi jechać wyznaczony przez dyrektora pracownik placówki.
- * w sytuacji zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała lub ze skutkiem śmiertelnym:
1. W sytuacji, kiedy nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe, a do czasu jego przybycia w miarę możliwości udzielać poszkodowanemu pierwszej pomocy.
 2. Jeżeli w wyniku wypadku nastąpił zgon osoby poszkodowanej, pracownik szkoły zabezpiecza miejsce zdarzenia i natychmiast wzywa na jego miejsce dyrektora szkoły oraz policję.
 3. Dyrektor szkoły informuje o zdarzeniu rodziców, organ prowadzący szkołę oraz kuratora oświaty, a w przypadku zatrucia – państwowego inspektora sanitarnego.
 4. Do czasu przybycia policji, dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły, zabezpiecza miejsce wypadku w sposób wykluczający dopuszczanie osób niepowołanych tak, by było możliwe pełne ustalenie okoliczności i przyczyn zdarzenia.
 5. Celem ustalenia okoliczności zdarzenia dyrektor powołuje zespół powypadkowy.
 6. Naoczny świadek zdarzenia niezwłocznie sporządza notatkę opisującą zdarzenie.

4. Procedury interwencyjne dotyczące niespełniania obowiązku szkolnego, usprawiedliwiania nieobecności, zwalniania i odbierania ucznia ze szkoły oraz samowolnego opuszczania terenu szkoły przez ucznia podczas zajęć szkolnych

- * w przypadku nierealizowania obowiązku szkolnego:
1. Przez nierealizację obowiązku szkolnego należy rozumieć nieobecność nieusprawiedliwioną w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych.
 2. Wychowawca klasy i nauczyciele zobowiązani są do systematycznej kontroli obecności ucznia na zajęciach lekcyjnych.
 3. Wychowawca klasy lub pedagog szkolny powinien nawiązać kontakt z rodzicami i przypomnieć o konsekwencjach prawnych wynikających z dalszej nieuzasadnionej nieobecności dziecka w szkole.

4. W przypadku, gdy fakt nieusprawiedliwionych nieobecności w szkole się powtarza pedagog szkolny wraz z wychowawcą analizują sytuację ucznia i podejmują działania w celu jej poprawy (rozpoznanie sytuacji ucznia, rozmowy z uczniem i jego rodzicami, udzielenie wsparcia w pokonywaniu trudności szkolnych).
5. Jeżeli nie ma możliwości kontaktu telefonicznego lub rodzic dwukrotnie nie stawiał się na umówione z wychowawcą spotkanie, zostaje wysłane pisemne zawiadomienie o absencji ucznia (listem poleconym przez sekretariat szkoły) z prośbą o kontakt rodzica ze szkołą.
6. W przypadku dalszego unikania kontaktu ze strony rodziców (opiekunów prawnych) dyrektor szkoły powiadamia organ prowadzący szkołę o nierealizowaniu obowiązku szkolnego przez ucznia.

* Zasady usprawiedliwiania nieobecności i zwalniania uczniów z zajęć lekcyjnych:

1. Każdą nieobecność ucznia na zajęciach szkolnych usprawiedliwia rodzic (opiekun prawny) ucznia.
2. Usprawiedliwienia przekazywane są wychowawcy w formie pisemnej, w postaci wiadomości za pośrednictwem dziennika elektronicznego, telefonicznie lub osobiście nie później niż 7 dni od przyścia ucznia do szkoły po okresie nieobecności.
3. O przewidywanej dłuższej niż tydzień nieobecności ucznia (np. szpital, choroba przewlekła, sytuacja rodzinna) rodzice (opiekunowie prawni) zobowiązani są powiadomić wychowawcę lub dyrektora szkoły wcześniej, a nie po powrocie dziecka do szkoły.
4. W przypadku gdy rodzic ucznia nie usprawiedliwi nieobecności dziecka w terminie nieobecne godziny pozostają nieusprawiedliwione.
5. Zwolnienie ucznia z lekcji może nastąpić na podstawie pisemnej prośby rodziców (opiekunów prawnych) ucznia, poprzez wiadomość za pośrednictwem dziennika elektronicznego lub osobiście. Po zwalnianego ucznia do szkoły powinni przyjechać rodzice (prawni opiekunowie) ucznia, którzy przejmują od szkoły odpowiedzialność za jego bezpieczeństwo. W przypadku braku możliwości odbioru ucznia ze szkoły rodzic bierze odpowiedzialność za samodzielny powrót dziecka do domu.
6. W przypadku złego samopoczucia dziecka lub innych okoliczności wychowawca, pedagog szkolny lub pracownik sekretariatu informuje telefonicznie rodzica o zaistniałej sytuacji. Jeżeli rodzic nie może odebrać dziecka osobiście, wskazuje osobę, która to uczyni. W tym przypadku nie ma możliwości samodzielnego powrotu do domu ucznia.

* zasady odbierania dzieci ze szkoły:

1. Dziecko w wieku do 7 lat odbierane jest ze szkoły przez rodziców (opiekunów prawnych) lub inne upoważnione na piśmie osoby.
2. Osoba odbierająca dziecko ze szkoły nie może być pod wpływem alkoholu ani środków odurzających.
3. W przypadku podejrzenia, że rodzic (opiekun prawny) zgłosił się po dziecko w stanie wskazującym na nietrzeźwość, należy:
 - niezwłocznie powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga lub dyrektora szkoły,
 - nakazać osobie nietrzeźwej opuścić teren szkoły,
 - wezwać do szkoły drugiego rodzica lub innego opiekuna dziecka,

- jeżeli wezwanie innego opiekuna jest niemożliwe, a nietrzeźwy rodzic odmawia opuszczenia szkoły i żąda wydania dziecka twierdząc, że nie jest pod wpływem alkoholu, należy wezwać dyrektora szkoły, który może podjąć decyzję o poinformowaniu o tym fakcie policji.
4. W przypadku nieodebrania dziecka przez rodziców ze szkoły należy:
 - niezwłocznie skontaktować się telefonicznie z rodzicami (opiekunami prawnymi),
 - zapewnić uczniowi opiekę do czasu przybycia rodziców lub innego rozwiązania problemu, w świetlicy szkolnej lub sekretariacie szkoły do czasu końca ich pracy,
 - po wyczerpaniu wszystkich dostępnych możliwości kontaktu z rodzicami oraz w razie nieodebrania dziecka ze szkoły do czasu zamknięcia sekretariatu, należy zawiadomić dyrektora szkoły, który może podjąć decyzję o poinformowaniu o tym fakcie policji lub innej instytucji uprawnionej do opieki nad dziećmi.
 5. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły nie może odprowadzać ucznia do domu.
 6. Uczniowie starsi pozostają na terenie szkoły do czasu zakończenia zajęć obowiązkowych lub zajęć pozalekcyjnych.
 7. Za bezpieczeństwo uczniów w drodze do szkoły oraz powrotu do domu odpowiadają rodzice ucznia (prawni opiekunowie).
 8. Za bezpieczeństwo uczniów dojeżdżających do szkoły autobusami w trakcie ich przewozu odpowiadają wyznaczone przez organ prowadzący osoby.
 9. Za bezpieczeństwo uczniów biorących udział w konkursach w innych miejscowościach odpowiada dyrektor szkoły, który przewóz ucznia zleca kierowcy szkolnemu, zaś opiekę nad uczniem - wyznaczonemu nauczycielowi.
 10. Jeśli uczeń mimo zakończenia zajęć lekcyjnych i zajęć dodatkowych z własnej woli pozostaje na terenie szkoły nauczyciel lub inny pracownik szkoły prosi go o opuszczenie jej terenu i udanie się do domu.
 11. W sytuacji, gdy uczeń mimo to pozostaje na terenie szkoły pracownik szkoły zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły. W takiej sytuacji szkoła nie odpowiada za bezpieczeństwo ucznia.

* zasady odbierania dzieci ze świetlicy szkolnej:

1. Dziecko ze świetlicy szkolnej mogą odebrać rodzice (prawni opiekunowie) lub inne upoważnione pisemnie osoby dorosłe. Dzieci dojeżdżające do szkoły pozostają pod opieką nauczyciela świetlicy do czasu odjazdu autobusu.
2. Dziecko może samodzielnie opuścić świetlicę tylko w przypadku pisemnego oświadczenia rodzica. W oświadczeniu powinna być podana: data, godzina wyjścia dziecka ze świetlicy, imię i nazwisko osoby podpisującej oświadczenie, czytelny podpis.
3. Rodzic (opiekun prawny) nie ma możliwości telefonicznego zwolnienia dziecka do domu.
4. Rodzic (opiekun prawny) zobowiązany jest do punktualnego odbioru dziecka ze świetlicy, nie później niż do godziny 14:50. W sytuacjach sporadycznych rodzic jest zobowiązany powiadomić telefonicznie wychowawcę świetlicy o spóźnieniu.
5. W przypadku nieodebrania dziecka do godziny 14:50 i braku kontaktu ze strony rodziców (opiekunów prawnych), wychowawca kontaktuje się telefonicznie z rodzicami (opiekunami prawnymi).
6. W przypadku braku kontaktu z rodzicami (opiekunami prawnymi) wychowawca powiadamia dyrektora szkoły lub za jego zgodą - policję.

7. Nie wydaje się dziecka rodzicom (opiekunom prawnym) lub osobom upoważnionym do odbioru, jeżeli są w stanie wskazującym na spożycie alkoholu lub środków odurzających.

* w sytuacji samowolnego opuszczenia zajęć, świetlicy szkolnej lub szkoły przez ucznia:

1. W przypadku, gdy uczeń samowolnie opuszcza lekcję, nauczyciel prowadzący zajęcia po stwierdzeniu nieobecności odnotowuje ten fakt w dzienniku i informuje wychowawcę lub pedagoga szkolnego.
2. Wychowawca lub pedagog powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) o zdarzeniu. Po wyczerpaniu wszystkich możliwości kontaktu z rodzicami i ustalenia miejsca pobytu ucznia zawiadamia się dyrektora szkoły, który podejmuje stosowne działania.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) i wspólnie z pedagogiem szkolnym przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności, informując o konsekwencjach dalszego samowolnego opuszczania zajęć.
4. W przypadku dalszego braku realizacji obowiązku szkolnego pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia organ prowadzący szkołę.

IX. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Przebieg pracy wychowawczo – profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych w kolejnych latach.

Ewaluacji działań wychowawczo – profilaktycznych na poziomie klas dokonują ich wychowawcy. Ewentualne wnioski nauczyciele ci kierują do zespołu nauczycieli ds. programu wychowawczo – profilaktycznego lub dyrektora szkoły.

Ewaluacji działań wychowawczo – profilaktycznych w szkole dokonuje zespół nauczycieli ds. programu wychowawczo – profilaktycznego po zrealizowaniu programu.

Dokument opracował zespół nauczycieli ds. programu wychowawczo – profilaktycznego, w składzie:

* Anna Mroczek – przewodnicząca zespołu,
* Magdalena Łuc,
* Piotr Augustyniak,

* Zbigniew Mróz,
* Renata Perkowska,
* Jolanta Augustyniak.